

Άγιος Νίκων: Κήρυττε μετάνοια και μέσω αυτού του κηρύγματος έκανε ιεραποστολή

/ [Γνώμες](#)

Κήρυττε μετάνοια• η ευλογημένη συνήθεια του Αγίου Νίκωνος προσφέρει διδακτικά ένα ιδιαίτερο γνώρισμα ιεραποστολικής δράσεως. Σήμερα τα κηρύγματά μας – όσον αφορά στην ιεραποστολική προσέγγιση των ανθρώπων- είτε είναι απολογητικά σε σχέση με τις άλλες θρησκείες και ομολογίες είτε τονίζουν κάποιες αρετές όπως την αγάπη, την μακροθυμία κ.α. (χωρίς φυσικά να θέλουμε να πούμε ότι αυτές οι προσεγγίσεις είναι λανθασμένες ή μειοδοτούν σε σχέση με αυτή της μετανοίας).

Κήρυττε μετάνοια και μέσω αυτού του κηρύγματος έκανε ιεραποστολή. Παράδοξο στ' αλήθεια... πώς είναι δυνατόν ένα τέτοιο κήρυγμα να έχει απήχηση στην ψυχή των ανθρώπων; Κι όμως• είναι και μάλιστα πολύ φυσικό, αφού καλούσε τις ψυχές να επανέρθουν στην φυσική τους κατάσταση, την προπτωτική τους σχέση με τον Δημιουργό τους, στην πλήρη ανάπαυσή τους, είτε αυτοί ήταν χριστιανοί είτε όχι. Ειδικά για αυτούς που δεν γνώρισαν τον νόμο του Θεού, εύστοχα μας ενημερώνει ο

Άγιος Απόστολος Παύλος πως: «ὅταν γὰρ ἔθνη τὰ μὴ νόμον ἔχοντα φύσει τὰ τοῦ νόμου ποιῇ, οὗτοι νόμον μὴ ἔχοντες ἑαυτοῖς εἰσι νόμος, οἵτινες ἐνδείκνυνται τὸ ἔργον τοῦ νόμου γραπτὸν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, συμμαρτυροῦσης αὐτῶν τῆς συνειδήσεως καὶ μεταξὺ ἀλλήλων τῶν λογισμῶν κατηγορούντων ἢ καὶ ἀπολογουμένων» (Ρωμ. 2:14-15). Σε μετάφραση: «Ὅσο για τα άλλα ἔθνη, που δε γνωρίζουν το νόμο, πολλές φορές κάνουν από μόνοι τους αυτό που απαιτεί ο νόμος. Αυτό δείχνει πως, αν και δεν τους δόθηκε ο νόμος, μέσα τους υπάρχει νόμος. Η διαγωγή τους φανερώνει πως οι εντολές του νόμου είναι γραμμένες στις καρδιές τους και σ' αυτό συμφωνεί και η συνείδησή τους, που η φωνή της τους τύπτει ἢ τους επαινεί, ανάλογα με τη διαγωγή τους». Ὅσον αναφορά Στο αγαθό και πώς το αναγνωρίζει ο κάθε άνθρωπος, ο Άγιος Βασίλειος αναφέρει: «Ἐκάστου ἡμῶν ἐν τῷ κρυπτῷ ζυγὸς τίς ἐστι παρά τοῦ κτίσαντος ἡμᾶς ἐγκατασκευασθεῖς, ἐφ' οὗ τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων δυνατόν ἐστι διακρίνεσθαι... Οὐκ ἔστι σοι εἰπεῖν ἐν τῇ ἡμερᾷ τῆς κρίσεως, οὐκ ἡδεῖν τὸ ἀγαθόν. Προσφέρεται σοι τὰ ἴδια τὰ ζυγὰ ἱκανὴν παρεχόμενα διάκρισιν ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ»⁵. Αλλά και ο Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς θεωρεῖ την ατομική συνείδηση του καθενός « διδάσκαλον ἀπαραλόγιστον», δηλαδή «αδιάψευστο διδάσκαλο».

Σχετικά, τώρα, με τη μετάνοια και τη σχέση της με την ιεραποστολή, ο ιερός Χρυσόστομος επισημαίνει: «Χθες μας παρέθεσε το τραπέζι ο Παύλος, σήμερα ο Ματθαῖος, χθες ο σκηνοποιός, σήμερα ο τελώνης, χθες ο βλάσφημος, σήμερα ο ἄρπαγας, χθες ο διώκτης, σήμερα ο πλεονέκτης. Ὅμως ο βλάσφημος δεν ἔμεινε βλάσφημος, ἀλλ' ἐγίνε ἀπόστολος και ο ἄρπαγας δεν ἔμεινε ἄρπαγας, ἀλλ' ἐγίνε ευαγγελιστής. Αναφέρω και την προηγούμενη κακία και την μεταγενέστερη ἀρετή, για να μάθης πόση εἶναι ἡ ωφέλεια της μετανοίας, για να μην ἀπελπισθῇς ποτέ για την σωτηρία σου. Οι διδάσκαλοί μας ἔλαμπαν πριν ἀπὸ την ἀμαρτία τους, ἀλλὰ κατόπιν ἔλαμψαν ἀπὸ την δικαιοσύνη τους, ο τελώνης και ο βλάσφημος, οι πιο καλοί καρποὶ της πονηρίας. Γιατί, τι εἶναι το τελωνεῖο; Ἀρπαγή νόμιμη, βία θαρραλέα, ἀδικία που ἔχει συνήγορο τον νόμο. Χειρότερος ἀπὸ ληστὲς εἶναι ο τελώνης. Τι σημαίνει τελωνεῖο; Βία που προβάλλει τον νόμο για υπεράσπισι, που ἔχει τον ἰατρό δῆμιο. Καταλάβετε αὐτό που εἶπα; Οι νόμοι εἶναι ἰατροί, κατόπιν γίνονται και δῆμιοι, γιατί δεν θεραπεύουν την πληγή, ἀλλὰ την μεγαλώνουν. Τι σημαίνει τελωνεῖο; Ἀμαρτία ἀναίσχυνη, ἀρπαγή χωρίς πρόφασι, πράγμα χειρότερο ἀπὸ ληστεία. Ο ληστής τουλάχιστον ντρέπεται ὅταν κλέβῃ, ἐνῶ αὐτὸς μιλάει με παρρησία ὅταν ἀρπάζῃ. Και ὁμως! Ο Τελώνης αὐτὸς ἐγίνε ἀμέσως ευαγγελιστής. Πως και με ποιο τρόπο; «Προχωρώντας», λέγει, «ο Ἰησοῦς εἶδε τον Ματθαῖο να κάθεται στο τελωνεῖο και του λέγει, ἀκολουθήσέ με» (Ματθ. 9:9). Πόση δύναμι ἔχει ο λόγος αὐτός! Μπήκε μέσα του το ἀγκίστρι και στρατιώτη τον αἰχμάλωτο κατέστησε, χρυσάφι τον πηλό. Μπήκε μέσα του το ἀγκίστρι, «και ἀμέσως σηκώθηκε και τον ἀκολούθησε». Ἦταν στο βάθος της κακίας, και ἀνέβηκε στην κορυφή της ἀρετῆς

».

Και τελειώνει: «Κανείς, λοιπόν, ας μην απελπίζεται για την σωτηρία του. Δεν είναι φυσική η κακία, έχουμε τιμηθή με προαίρεσι και ελευθερία. Είσαι τελώνης; Μπορείς να γίνης ευαγγελιστής. Είσαι βλάσφημος; Μπορείς να γίνεις απόστολος. Είσαι ληστής; Μπορείς να λεηλατήσης τον παράδεισο. Είσαι μάγος; Μπορείς να προσκυνήσης Τον Κύριο. Δεν υπάρχει καμία αμαρτία που να μη σβήνεται με την μετάνοια. Γι' αυτό ο Κύριος διάλεξε τους πιο καλούς καρπούς της πονηρίας, για να μπορή κανείς στο τέλος να απαλλάγή από την πονηρία».

Συνοψίζοντας, οφείλουμε οι ιεραποστολικώς εργαζόμενοι πρώτα να έχουμε ζήσει και να ζουμε εν μετάνοια, γιατί η μετάνοια δεν είναι απόφαση στιγμής αλλά αποφασιστικός τρόπος ζωής. Έχουμε χρέος, έπειτα, να μιλούμε για την μετάνοια είτε σε χριστιανούς είτε σε κατηχουμένους, έχοντας υπόψη την ύπαρξη της συνειδήσεως και τη χάρη του Θεού. Τέλος, επιβάλλεται να προβάλουμε παραδείγματα μετανοίας από την Αγία Γραφή, όπως οι Απόστολοι Πέτρος και Παύλος, ο Ζακχαίος, η ισαπόστολος Φωτεινή η Σαμαρείτιδα, αναδεικνύοντας έτσι την μετάνοια ως εφικτή και τον ιεραποστολικό τρόπο ζωής που την συνοδεύει ως ποθητό.